

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ

Заповед №

на Директора на РИОСВ - Смолян

УТВЪРДИЛ: (п)

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА

Директор на РИОСВ - Смолян

Вътрешни правила за реда и начина за извършване на контролна дейност в РИОСВ – Смолян

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Смолян е административна структура към министъра на околната среда и водите, осигуряваща провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище. Съгласно чл.11 от Правилника за устройството и дейността на РИОСВ при провеждане на своята дейност, инспекцията има регулиращи, информационни и контролни функции. Контролните функции по смисъла на чл.14 от ПУДРИОСВ, включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните и административните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат.

1. СЪЩНОСТ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ

Контролната дейност представлява система от наблюдения /мониторинг/ и проверки за установяване на съответствието между нормативно определеното (закони, правилници, наредби, инструкции, заповеди, указания, вътрешно-нормативна уредба и др.) и фактическото състояние на контролираните обекти и/или дейности.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ

Нормативното основание за извършване на контролната дейност е регламентирано в глава девета от Закона за опазване на околната среда и всички специални закони и подзаконови актове.

3. ЦЕЛ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ

Основната цел на контролната дейност на РИОСВ – Смолян е опазване на компонентите на околната среда и свеждане до минимум отрицателното въздействие върху тях. Това се постига чрез:

1/10

- ❖ Непрекъснато повишаване на качеството и ефективността при осъществяване на контролната дейност.
- ❖ Сътрудничество с други контролни органи и прилагане на добри практики, съвместими с дейността на инспекцията.
- ❖ Ефективно осъществяване на функциите в условията на динамично променящата се нормативна уредба.
- ❖ Повишаване компетентността на експертите чрез постоянно допълване на знанията, обучения, както и прилагане на новите моменти в променящото се законодателство.

4. ПРИНЦИПИ НА ИЗВЪРШВАНИТЕ ПРОВЕРКИ

4.1. Законност

Всяко действие на длъжностните лица, участващи в проверката, трябва да бъде съобразено с нормативните изисквания.

4.2. Обективност

Проверяващите лица са длъжни в пределите на своята компетентност да установят обективно всички факти и обстоятелства, отнасящи се до проверяваните обекти и/или дейности.

- ❖ Принципът за обективност се базира на правото на проверяваната страна да посочи факти и обстоятелства, както и доказателства в подкрепа на своите твърдения, но задължава длъжностните лица, извършващи проверката да съдействат при упражняването на това право.
- ❖ В случай, че принципът на обективност не може да бъде спазен поради факта, че длъжностното лице от проверяваната страна се намира в особени отношения с контролния орган, при което се поражда съмнение в неговото безпристрастие, е необходимо инспектиращото лице да информира прекия си ръководител и да прекрати участието си в проверката.

4.3. Еднакво прилагане

Длъжностните лица прилагат законите точно и еднакво спрямо всички проверявани обекти и/или дейности. Не се допускат никакви привилегии и ограничения, основани на народност, произход, етническа принадлежност, религия, пол, раса, образование, убеждения, служебно, обществено, политическо или материално положение.

4.4. Служебно начало

При извършване на контролната дейност, длъжностните лица служебно следва да изяснят всички факти и обстоятелства, свързани с прилагането на законодателството в областта на околната среда.

4.5. Професионална етика

Поведението на експертите, извършващи проверката, трябва да бъде съобразено с професионалната етика, а именно:

- ❖ Да не се използва служебното положение за лична изгода.
- ❖ С поведението си експертите да вдъхват доверие и да предразполагат към сътрудничество.
- ❖ Да оценяват и докладват обективно, безпристрастно и без предубеждения.

4.6. Конфиденциалност

При извършването на проверка, експертите са длъжни:

- ❖ Да не разгласяват и да не предоставят информация, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения, освен когато това е предвидено в закон;
- ❖ Да спазват нормативните изисквания за защита на личните данни, станали им известни при или по повод осъществяване на проверката, както и да зачитат честта и достойнството на личността;

- ❖ Да не използват за други цели, освен за прякото изпълнение на служебните си задължения всички станали им известни в хода на проверката факти и обстоятелства.

4.7. Ротация

С цел постигане на ефективност и ефикасност и на пълна прозрачност на процесите, контролната дейност в РИОСВ ще бъде осъществявана на ротационен принцип.

5. ВИДОВЕ КОНТРОЛ

Контролът в зависимост от целта на проверките, може да бъде:

- ❖ Посещения на обекти;
- ❖ Мониторинг на постиженията по отношение на екологичните стандарти за качество;
- ❖ Обсъждане на доклади за екологичен одит и становища;
- ❖ Обсъждане и проверка на всеки самостоятелен мониторинг, проведен от РИОСВ или от името на операторите в контролираните обекти/дейности;
- ❖ Преглед на сградите и на съответните съоръженията /в т.ч. качеството на тяхната поддръжка/, както и на качеството на екологичния мениджмънт в обекта;
- ❖ Преглед на официалните писмени документи, съхранявани от операторите на контролираните обекти;
- ❖ Проверки по сигнали или жалби;
- ❖ Разследване след голяма авария.

В съответствие с чл. 148, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда, контролът се разделя на превантивен, текущ и последващ.

Превантивният контрол се осъществява чрез екологичната оценка при одобряването на планове и програми; чрез оценката на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони; чрез ОВОС, като условие в развитието на инвестиционния процес, както и чрез издаване на комплексни и други разрешителни, предвидени в законодателството, съгласно глава девета, раздел II от ЗООС.

Текущият контрол се осъществява по реда на глава девета, раздел III от ЗООС чрез:

1. Планови проверки

Извършват се въз основа на изготвен годишен план за контролната дейност на РИОСВ, утвърден от министъра на околната среда и водите.

2. Извънпланови проверки

Реагирани, които се извършват по жалби на физически или юридически лица, или вследствие на аварийни или бедствени ситуации, сигнали на „зелен телефон“.

В случай, че проверката се извършва по повод жалба или сигнал, засягащ компетенциите и на други национални, или регионални органи, същите се уведомяват и поканват да вземат участие в проверката, чрез свои представители. Когато не е възможно извършването на съвместна проверка, а при извършен контрол са констатирани нарушения, както на екологичното законодателство, така и на законодателството от компетенции на други държавни органи, РИОСВ изпраща информацията за направените констатации и резултатите от извършената проверката за сведение на съответните компетентни органи, с цел последващо координиране на по - нататъшните действия.

При тези извънпланови проверки е необходимо:

- ❖ Да се установи наличието или отсъствието на посочените в жалбата или сигнала факти;
- ❖ Да се състави констативен протокол, в който се отразяват факти и обстоятелства и при необходимост дава предписания;
- ❖ Да се определи компетентният орган, отговорен за контрола на констатираните нарушения;
- ❖ Да се предприемат съответните административно-наказателни мерки при необходимост. При наличие на данни за сериозно закононарушение се уведомяват съответните компетентни органи, с цел тяхното подпомагане в последващото разследване.

Специални - по разпореждане на МОСВ или друг държавен орган: прокуратура, областен управител или по искане на други институции, както и проверки, свързани със сезонни производства и др.

Извънплановите проверки се провеждат без предварително уведомяване на операторите за тях.

В случаите, когато е необходимо оператора да предприеме определени действия, във връзка с предстоящата проверка (комплексна проверка), като подготвяне на документация, осигуряване присъствието на конкретен специалист и др., се изпраща уведомително писмо за датата и часа за провеждане на проверката.

При извършване на проверка, задължително присъства представител на ръководството на обекта или оторизирано от него лице.

Последващият контрол се осъществява по реда на глава девета, раздел III от ЗООС чрез:

- ❖ Резултатите от изпълнение на мерките, предвидени в решението по ОВОС, становище по ЕО и разрешителните;
- ❖ Изпълнението на предписанията, дадени на контролираните лица по време на извършването на превантивния и текущия контрол.

6. ЦЕЛ НА ПРОВЕЖДАНИТЕ ПРОВЕРКИ

Проверките се извършват по документи и чрез посещения на място, като с това се цели:

1. Интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда;
2. Недопускане експлоатацията на обекти/дейности без необходими разрешителни;
3. Проверка по изпълнението на условията в съответното разрешително;
4. Преразглеждане и актуализиране на съответното разрешително.

7. ЧЕСТОТА НА ПРОВЕРКИТЕ

За определени обекти/дейности, честотата на провежданите проверки е регулирана нормативно чрез екологичното законодателство и в съответните разрешителни, включително минимален брой задължителни проверки. От друга страна, честотата на проверките зависи и от определените от всяка РИОСВ приоритети за контролната дейност, които да се определят от следните критерии:

- ❖ потенциалната възможност или опасност от замърсяване, предизвикана от обекта/действието;
- ❖ отрасъла или вида на обекта/действието;
- ❖ наличието на система за управление на околната среда (EMAS, ISO 14001 или друга система, интегрирана в общата система за управление на предприятието);
- ❖ констатираните нарушения от оператора и поведението му относно наложените административно-наказателни мерки;
- ❖ брой на жалбите/сигнали срещу определен обект или дейност;
- ❖ географската зона и годишният сезон;
- ❖ резултатите от собствения мониторинг на оператора;
- ❖ промяната в екологичното законодателство;
- ❖ информацията за технологичните промени, която е получена от оператора и др.

8. ЕТАПИ ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ

8.1. Планиране на контролната дейност

При осъществяване на своята дейност, в съответствие с чл.6, т.8 от Правилника за устройството и дейността на РИОСВ, до 31 януари на всяка календарна година инспекцията изготвя годишен план за контролната си дейност, който се утвърждава от министъра на околната среда и водите. Годишният план включва: цели, задачи, приоритети, правна рамка, брой и видове инспекции, времеви график. При изготвянето му трябва да бъде съставен списък/регистър на всички обекти, подлежащи на контрол, както и да се определи лицето/служителят - координатор на контрола върху отделните обекти.

Основните цели, свързани с планирането на контролната дейност се изразяват в:

- ❖ Създаване на системност и организираност в дейността на инспекцията;
- ❖ Определяне на целите и приоритетите на дейността в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период;
- ❖ Усъвършенстване и постигане на по-голяма ефективност на контролната дейност;
- ❖ Оптимално използване на наличните ресурси за постигане на целите.

Планирането изисква предварително най-точно структуриране на работата, така че същата да бъде извършвана по един ефективен, прозрачен и отговорен начин.

Отделните стъпки при извършване на планирането да включват:

❖ *Описание на средата*

Описанието на средата дава необходимата изходна информация за откриване и анализиране на рисковете, като е необходимо да бъдат посочени:

- действащото законодателство в областта на околната среда, засягащо контролираните обекти или дейности;
- наличието на национални и регионални приоритети на политиката за опазване на околната среда;
- извършените екологични и/или други оценки;
- резултатите от предишни проверки, наличие на жалби и сигнали от физически и/или юридически лица;
- данните от мониторинга;
- наложените санкции и поведение на оператора спрямо дадените предписания;
- наличието на повишена обществена чувствителност към даден вид производство на регионално ниво и др.

❖ *Определяне на приоритети*

Определянето на приоритетите следва да започва с анализ на риска. Анализът се извършва, като се представя списък на всички инсталации и/или дейности на обекта и съответстващите им рискове, като могат да се използват следните критерии за риск – въздействие върху околната среда; въздействие върху общественото здраве; рискове, свързани с безопасността; социално въздействие; финансово, икономическо и правно въздействие и др. Всеки контролиращ орган /РИОСВ/ **може да определи собствени критерии за степента на риска**. Инсталациите и/или дейностите, въз основа на определените от РИОСВ рискове, могат да бъдат групирани, като такива “с висок риск”, “със среден риск” и “с нисък риск” или инсталации и/или дейности от I, II или III степен.

При извършването на оценката на риска, експертите могат да се консултират с други компетентни органи. Необходимо е да се има предвид, че планът за проверката не трябва само да представя приоритетите, но и да обяснява как контролиращия орган е стигнал до тези приоритети.

❖ *Определяне на общи и специфични цели*

Следваща стъпка е определянето на общи и специфични цели за проверки на дейностите/инсталации, които ще бъдат контролирани, както и да се избере най-добрата стратегия за проверката, за да се постигнат тези цели.

Общите цели трябва да бъдат ясни, а специфичните цели да са конкретни, измерими и постижими. Общите и специфичните цели не е задължително да обхващат един и същ период от време (напр. дългосрочен, средносрочен, краткосрочен).

На база определените общи и специфични цели, съответния експерт от РИОСВ:

- ❖ Определя целта на проверката:
 - а) изпълнение на условията в разрешителните и/или;
 - б) изпълнение на дадени предишни предписания и/или;
 - в) вземане на контролни проби за лабораторен анализ.
- ❖ Изготвя списък на дейностите/инсталации, подлежащи на проверка.
- ❖ Анализира получени жалби и сигнали от физически или юридически лица срещу дейността на оператора;

- ❖ Проверява извършени административни нарушения и инциденти в миналото, както и поведението на оператора, спрямо дадените предписания и наложените санкции;
- ❖ Преглежда промените в екологичното законодателство, влязло в сила от предишната проверка и засягащо даденото предприятие;
- ❖ Провежда консултация с юристи при необходимост;
- ❖ Изпраща писма до други контролни органи, а в случай, че е необходимо, проверката се извършва съвместно с тях;
- ❖ Подготвя технически средства (фотоапарат, лаптоп, GPS и др.), когато е необходимо.

Изборът на дата на плановата проверка трябва да бъде съобразен с годишния план за контролната дейност, освен ако не са възникнали нови обстоятелства. Предвид ограничените ресурси, обхватът на проверката следва да бъде планиран по начин, който да избягва дублирането на усилията на различните контролни органи и позволява постигането на максимален ефект.

След като е извършено планиране на проверката е необходимо да се определи какъв вид проверка трябва да се извърши.

8.2. Извършване на проверки

8.2.1. Планираната проверка на обект, задължително се извършва най-малко от двама експерти;

8.2.2. Експертите, изготвили разрешителни и регистрационни документи за даден обект, не могат да участват в проверките на същия обект;

8.2.3. В проверките по изпълнение на условията от постановени Решения по ОВОС, Становища по ЕО, Решения по ОС или преценка за извършване на ОВОС, ЕО и ОС, задължително участват експерти по компоненти и фактори на околната среда (имащи компетенции по изпълнение на поставените условия);

8.2.4. При системни сигнали за един и същ обект, проверките на отделните сигнали се извършват от различни експерти;

8.2.5. Не се допуска планираните проверки на даден обект да се извършват от едни и същи експерти в рамките до две години.

Начин за извършване на планираните проверки:

- ❖ Проверяващото лице провежда предварителен разговор с ръководството на фирмата или оторизиран представител при провеждане на комплексни проверки. По време на разговора, определеният със заповед на директора на РИОСВ координатор, информира за целта на проверката и уточнява актуалната фирмена регистрация;
- ❖ В останалите случаи (извън тези на комплексните проверки) важи принципа на внезапната проверка.
- ❖ Установява текущия статус по отношение на компонентите на околната среда, особено при първо посещение на обекта.
- ❖ Установява текущия статус по отношение на въпроси, свързани с разрешително или поставени от предишни проверки.
- ❖ Преглежда наличната документация, свързана с целта на проверката.
- ❖ Поставя необходимите изисквания, ако има такива.
- ❖ Съставя констативен протокол, съгласно утвърдените от министъра на околната среда и водите образци.

Всяка проверка трябва да бъде регистрирана. Съгласно чл. 155 от ЗООС, по време на извършване на проверки, експертите на РИОСВ съставят констативни протоколи, в които се отразяват факти и обстоятелства. При констатиране на непосредствена опасност за замърсяване или увреждане на околната среда, увреждане на здравето или имуществото на хората, в съответния протокол (констативен протокол, протокол за проверка и др.) се дават съответните предписания. Предписанията съдържат, както изисквания за отстраняването на констатираните нарушения, така и отговорник, и срокове за изпълнението. Препоръчително е при изготвянето на предписанията да не се посочва конкретни технически мерки, а да се определи крайния резултат, който се очаква да бъде постигнат.

Съставеният при проверката протокол има важна функция и трябва да се съхранява за съответен период от време, за да се създаде архив на проверките. Той трябва да осигури следното:

- Подробности за обхвата на проверката;
 - Констатации за това доколко проверяваното лице е изпълнило изискванията на националното законодателство в областта на околната среда, на дадени предписания от предишните проверки;
 - Констатации за това, изпълняват ли се условията в съответните разрешителни (ако има издадени такива), в т.ч. спазват ли се изискванията за извършване на собствен мониторинг от страна на операторите – титуляри на Разрешителни за заустване, издадени по Закона за водите;
 - Констатации за значими промени, различия и отклонения в оборудването, инфраструктурата, управленските системи и други въпроси, описани в документацията;
 - Подробности за дадените при проверката предписания, включително срокове и отговорници за тяхното изпълнение;
 - Заключение за това необходими ли са някакви други последващи дейности, напр. предприемане на административно-наказателни действия.
- ❖ Независимо от броя експерти или компетентни органи, които са взели участие в проверката, се съставя един констативен протокол. Всеки експерт дава предписания в зависимост от компетентността му със срокове и отговорници за тяхното изпълнение. Ако представителят на оператора откаже да подпише протокола, същият се подписва от един свидетел.
- ❖ Впоследствие се извършва последваща проверка с оглед установяване изпълнение на дадените предписания и спазване на сроковете;

8.3. Отчитане на резултатите от проверката

❖ При:

- констатирано несъответствие/нарушение на нормативните изисквания или условията в издаденото разрешително, в т.ч. неспазване на изискванията за извършване на собствен мониторинг от страна на операторите – титуляри на Разрешителни за заустване, издадени по Закона за водите;
- необходимост от допълнителна информация, за да се установи, дали задълженото лице е в съответствие с нормативните изисквания;
- наличие на основателни съмнения за несъответствие спрямо нормативните изисквания, които са от компетентността на други органи,

извършващият проверката експерт или екип от експерти, следва да отбележи това в протокола от проверката. В подобни случаи е наложително осъществяването на последващ контрол. Той следва да бъде извършен от същия експерт или след сезиране – от контролния орган, в чиито компетенции е контролът върху дадения аспект от експлоатацията на обекта/инсталацията.

Срокът за провеждане на последващ контрол, следва да бъде съобразен с потенциалното въздействие на евентуалното нарушение върху човешкото здраве и околната среда, и капацитетът на контролния орган за извършване на контролна дейност, т.е. при нисък риск за човешкото здраве и околната среда, последващият контрол може да бъде осъществен в рамките на следващата планирана инспекция.

❖ След приключване на проверката, протоколите се представят на директора на РИОСВ, след което се вписват в регистър на проверките.

❖ След извършване на комплексна проверка се изготвя доклад от координатора, както следва:

- в срок до 5 дни след получаване на протоколите от изпитване на Регионална лаборатория към ИАОС.

- в останалите случаи, срокът за изготвяне на доклада е до 2 седмици от извършването на проверката.

Докладът от извършената проверка се подписва от директора на РИОСВ и се публикува на интернет страницата.

Когато по време на проверката е дадено предписание с по-дълъг срок, след изтичането му, експертът дал предписанието уведомява координатора на проверката, с цел коригиране и допълване на доклада в цялост и публикуването му на интернет страницата на РИОСВ.

Едновременно с уведомяването, експертът дал предписанието представя на координатора доказателствен материал за изпълнение на предписанието.

Публикуваният доклад не трябва да съдържа конфиденциална информация.

8.4. Прилагане на административно - наказателни мерки

Прилагането на административно - наказателни мерки е заключителен етап на проверката, като процес и дейност.

След констатации по време на проверка относно нарушения на законодателството в областта на околната среда, се предприемат следните административно-наказателни мерки:

- ❖ на виновното лице се съставя АУАН, с последващо издаване на наказателно постановление от директора на РИОСВ или оправомощено от него лице, или се налага санкция по реда на чл. 69 от ЗООС и Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения (ако по време на проверката са извършени емисионни замервания на компоненти на околната среда), или
- ❖ на юридическото лице или едноличен търговец се прилага принудителна административна мярка на основание чл. 158 от ЗООС. Принудителни административни мерки се прилагат при: аварийни ситуации, предизвикани от действия или бездействия на собственици или ползватели на обекти и територии; бедствени ситуации; възникване на непосредствена опасност за замърсяване или увреждане на околната среда или за увреждане на здравето или имуществото на хората; предотвратяване или преустановяване на административни нарушения, свързани с опазването на околната среда, както и предотвратяване и/или отстраняване на вредните последици от тези нарушения.

9. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЕКСПЕРТИТЕ НА РИОСВ

Правата и задълженията на служителите на РИОСВ са дефинирани в ЗООС, и в секторното екологично законодателство.

При провеждане на контролната дейност служителите

имат право:

- ❖ на свободен достъп по всяко време до предприятията и обектите, осъществяващи производство, внос, употреба, съхранение и търговия, както и до информацията, свързана с производствената дейност на обекта;

имат задълженията:

- ❖ да установяват причините и обстоятелствата, при които са настъпили или биха възникнали аварийни ситуации, предизвикани от действия или бездействия на операторите на предприятия;
- ❖ да съставят съответните протоколи, в които се отразяват констатирани факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания, с посочване на срокове и отговорниците за изпълнението им;
- ❖ да съставят актове за установените по време на контролната дейност административни нарушения;
- ❖ да създават, поддържат и познават базата данни на обектите, които подлежат на контрол от РИОСВ;
- ❖ да познават контролната дейност на останалите експерти от съответното направление.

При изпълнение на задълженията, експертите от РИОСВ са длъжни да не разгласяват информацията, която представлява производствена или търговска тайна, и да спазват изискванията на Етичния кодекс за поведение на служителите.

10. ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШЕН ПЛАН ЗА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА РИОСВ

Планът за извършване на проверките трябва да описва целите на контролния орган, неговите задачи и задължения по провеждане на контролната дейност, както и политиките, които трябва да се приложат. Освен това, планът за контролната дейност представя общ преглед на приоритетите, които са били избрани, както и обяснява защо и как са били определени тези приоритети. Той дава обща информация за целите на проверките, стратегиите, процедурите и самите планирани контролни дейности.

С цел определяне на приоритетите, политиките и стратегиите за извършване на проверки, планирането на контролната дейност трябва да се основава на обща оценка на основните екологични проблеми на дадена територия, както и на обща оценка на степента на съответствие на екологичното законодателство с дейността на обектите, подлежащи на контрол. При изготвянето на планове за контролната дейност, трябва да бъдат отчетени всички известни рискове и въздействието върху околната среда на инсталациите, както и всяка налична и подходяща информация за тези обекти - доклади на операторите, данни от собствен мониторинг, информация от екологични одити, становища по отношение състоянието на компонентите на околната среда и резултати от предишни проверки и др.

Планът на РИОСВ за извършване на контролната дейност съдържа текстова част, в която се определят политиките и приоритетите на контролната дейност и таблична част, в която се представят планираните (въз основа на политиките и приоритетите) проверки на обекти за годината.

Всеки план съдържа:

- ❖ кратко описание на административната и географската област, контролирана от съответната РИОСВ;
- ❖ определените приоритети на контролната дейност;
- ❖ определените цели и стратегии при осъществяване на контролната дейност;
- ❖ планирането на контролната дейност;
- ❖ координацията между РИОСВ и други местни контролни органи, когато това е необходимо;
- ❖ конкретните обекти, видове инсталации и защитени територии/защитени зони, които ще бъдат контролирани;

10.1. Описание на административната и географската среда

Тази част от плана, включва информация за:

- Действащото законодателство, законови задължения за контролната дейност (посочват се нормативната база, съгласно която се определя броя на задължителните проверки).
- Извършените промени в нормативната уредба през изтеклата година, което касае определени области на икономиката.
- Характеристика и специфичност на географския район (например, посочват се територии по НАТУРА 2000 и защитени територии, разположените в близост до тях промишлени обекти; специфични за контролираните райони индустриални обекти или селското стопанство, засегнато население във връзка с разположение на обекти и розата на ветровете в дадения район и др.).
- Спецификата на обектите - капацитет и сложност на инсталациите, общо ниво на риска от голяма авария.
- Резултатите и анализите от предишните проверки (напр. да се посочат обекти, притежаващи сертифицирана система за управление - ISO 9001, 14000, EMAS; собствен мониторинг и резултати от тяхното докладване, въведени системи за управление на безопасността, извършени одити, наложени санкции, издадени заповеди за спиране или редуциране на производството и др.).
- Жалбите и сигналите (прави се анализ за извършените проверки по сигнали и жалби през изтеклата година и преценка за брой проверки, които ще бъдат извършени през следващата година и др.).
- Сигналите от НПО или други заинтересовани страни.

10.2. Определяне на приоритетите на контролната дейност

Ограничените ресурси, от една страна, и многообразието на законово определените задачи, от друга, пораждаат необходимостта от определяне на ясни приоритети за контролната дейност на РИОСВ.

Определянето на приоритетите ще покаже кои обекти/дейности ще подлежат на по-засилен контрол. В законодателството и в издадените разрешителни за определени обекти/дейности са заложили задължителен брой проверки. Това също трябва да се вземе предвид при определяне на приоритетите. В тези случаи, РИОСВ може да промени подхода си или вида на проверките.

10.3. Определяне на целите и стратегиите при осъществяване на контролната дейност

Въз основа на описаните приоритети се определят общи и специфични цели за извършване на проверки. Постигане на определената цел може да продължи няколко години. В този случай е необходимо кратко да се опише, какво е постигнато в предходната година и какво предстои да се извърши по тази цел в следващата/ите година/и.

10.4. Планиране на контролната дейност. Прилагане на антикорупционен подход.

- Планиране

При изготвянето на Годишния план за контролната дейност, трябва да се осигури достатъчно време между провеждането на рутинните проверки, като по този начин се осигури избягването на “ефекта на доминото” (т.е. отлагането на една планирана проверка да доведе до промяна на целия план за контролна дейност). При предвидено достатъчно време между проверките и/или прецизно сметнат брой на задължителни проверки, експертите от РИОСВ ще получат възможност за реакция при непредвидени събития. От друга страна, трябва да се вземат под внимание административните, човешките и финансовите условия. Планираната контролна дейност, неизбежно ще бъде прекъсвана от извънпланови проверки по повод сигнали и жалби, възникване на аварии и/или мерки по последващ контрол, които не са предвидени в Годишния план за контролната дейност.

- Прилагане на антикорупционния подход

1. Планираната проверка на обект задължително се извършва най-малко от двама експерти;
2. Експертите, изготвили разрешителни и регистрационни документи за даден обект, не могат да участват в проверките на същия обект;
3. В проверките по изпълнение на условията от постановени Решения по ОВОС, Становища по ЕО, Решения по ОС или преценка за извършване на ОВОС, ЕО и ОС, задължително участват експерти по компоненти и фактори на околната среда (имащи компетенции по изпълнение на поставените условия);
4. При системни сигнали за един и същ обект, проверките на отделните сигнали се извършват от различни експерти;
5. Да не се допуска планираните проверки на даден обект да се извършват от едни и същи експерти в рамките до две години.

10.5. Обекти, видове инсталации и защитени територии, подлежащи на контрол от РИОСВ

За да бъде изготвен Годишния план за контролната дейност, РИОСВ съставя списък/регистър на всички обекти, подлежащи на контрол и въз основа на приоритетите и изискванията на екологичното законодателство, определя съответните обекти/дейности, които ще бъдат контролирани през съответната година. Чрез тази информация, контролният орган може да направи оценка на рисковете на определените обекти/дейности и да добави приоритети за тях.

Комплексните проверки по всички компоненти и фактори на околната среда се препоръчва да бъдат приоритетни, тъй като представят цялостната картина за екологичното състояние на обекта, и съкращават човешките и финансовите разходи на РИОСВ.

Планът за контролната дейност се публикува на интернет страницата на РИОСВ.